

Καθηγητῆς Ἀναρέας Θεοδώρου (†)

**Ὁ ἀντι-οικουμενιστῆς, ὁ ἀντι-παπικός
(1922-2004)**

1. Ὁ ὀρθόδοξος θεολόγος ἔναντι τοῦ Οἰκουμενισμοῦ*

*Τοῦ Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου
Ἀνδρέου Θεοδώρου (†)*

(Ὡς γνωστόν, τὸν Δεκέμβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους [1972] ἡ Ἀδελφότης Θεολόγων «Ὁ Σωτήρ», συνεκρότησε Σύναξιν Θεολόγων, φίλων καὶ συνεργατῶν αὐτῆς, καθ' ἣν ὠμίλησεν ὁ Καθηγητῆς κ. Ἀνδρέας Θεοδώρου με θέμα: «Ὁ ὀρθόδοξος Θεολόγος ἔναντι τοῦ Οἰκουμενισμοῦ». Ἐκ τῆς ἐμπεριστατωμένης αὐτῆς εἰσηγήσεως ὁ «Ο.Τ.» δημοσιεύει ἀκολουθῶς τὰ σημεῖα ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὅποια τονίζονται εὐστόχως οἱ τεράστιοι κίνδυνοι, τοὺς ὁποίους διατρέχει ἡ Ὁρθοδοξία ἐκ τῆς συμμετοχῆς αὐτῆς εἰς τὸν σύγχρονον Οἰκουμενισμόν).

Η ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗ ΘΕΣΙΣ τῆς Ὁρθοδοξίας ἐν τῷ συγχρόνῳ Οἰκουμενισμῷ, ἐγκυμονεῖ, ὡς εἶναι φυσικόν, τεραστίους δι' αὐτὴν κινδύνους.

Ὁ μόνος λόγος ὁ δυνάμενος ὅπως οὖν νὰ δικαιολογήσῃ βασίμως τὴν ἐν τῷ Π.Σ.Ε. συμμετοχὴν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, εἶναι τὸ χρέος τῆς μεταδόσεως τοῦ ὀρθοδόξου καθολικοῦ φωτὸς εἰς τοὺς ἐν τῷ σκότει καὶ τῇ πλάνῃ εὐρισκομένους Χριστιανοὺς τῆς Δύσεως. Τὸ ἔργον δηλαδὴ αὐτῆς εἶναι ἔργον σαφῶς ἱεραποστολικόν.

Ἡ μέχρι τοῦδε ἀποστολὴ αὕτη τῆς Ὁρθοδοξίας εἶχε μὲν ἀποτελέσματα, πενιχρὰ ὅμως καὶ ἀσήμαντα. Βεβαίως δὲν δυνάμεθα νὰ ἀρνηθῶμεν τὸ γεγονός ὅτι ἐν τοῖς κόλποις τῆς οἰκουμενικῆς κινήσεως ἡ Ὁρθοδοξία κατέστη βαθμιαίως περισσότερον γνωστὴ εἰς τοὺς ἕτεροδόξους τῆς Δύσεως.

Πέραν ὅμως τούτου, καὶ δὴ καὶ πέραν ἐνδὸς συγκινησιακοῦ θαυμασμοῦ ἐν ᾧ τὸ πλοῦτος τῆς ὀρθοδόξου λατρείας (κατὰ προτίμησιν τῆς ρωσικῆς), οὐδὲν τὸ θετικόν, ἀπτόμενον τοῦ ὄντο-λογικοῦ βάθους τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὁμολογιῶν, ἔχει ἄχρι τοῦδε ἐπιτευχθῆ.

Ἦδη παρήλθον πολλὰ δεκαετηρίδες οἰκουμηνιστικῆς ἐμπειρίας καὶ ζωῆς. Οἱ Προτεστάνται μᾶς ἔχουν γνωρίσει ἐπαρκῶς. Θὰ ἦτο δὲ ἀφέλεια νὰ πιστεύσωμεν, ὅτι εἶναι ποτὲ δυνατὸν νὰ προσέλθουν οὗτοι εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ νὰ ἀποστοῦν τῆς βασικῆς τῶν προτε-
σταντικῆς ἀρχῆς, τοσοῦτω μᾶλλον ὅσω ἡ περὶ κλάδων θεωρία καὶ ἄσκοπον θεωρεῖ καὶ ἀποκλείει ἐν τοιοῦτον ἐνδεχόμενον.

Ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ πενιχρὰ ταῦτα ὀφέλη τῆς Ὁρθοδοξίας, αἱ ζημίαι καὶ οἱ κίνδυνοι, τοὺς ὁποίους αὕτη διατρέχει ἐκ τῆς ἐν τῷ Οἰκουμηνισμῷ συμμετοχῆς τῆς, εἶναι ἀσυγκρίτως περισσότεροι καὶ σημαντικώτεροι.

Ὁ κυριώτερος κίνδυνος ἐν προκειμένῳ εἶναι ἡ βαθμιαία διάβρωσις τῆς ὀρθοδόξου συνειδήσεως πρῶτον μὲν τῶν μετεχόντων ἐν τῇ οἰκουμηνιστικῇ κινήσει ὀρθοδόξων ἐκπροσώπων, εἶτα δὲ καὶ εὐρυτέρων ἐκκλησιαστικῶν ὁμάδων καὶ κύκλων, ἰδία τῶν συμφυρομένων μετὰ τῶν ἑτεροδόξων ἐν τῷ Νέῳ Κόσμῳ καὶ ταῖς χώραις τῆς Δύσεως.

Ἡ διαμορφουμένη κατάστασις ἐνταῦθα εἶναι αὐτόχρημα τραγικὴ!

Πλείστοι τῶν κατ' ἐπίφασιν ὀρθοδόξων οἰκουμηνιστῶν ἔπαυσαν νὰ πιστεύουν, ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Καθολικὴ Ἐκκλησία ἀποτελεῖ τὴν *Unam Sanctam* ἐπὶ τῆς γῆς.

Καὶ ἂν δὲν τὸ ὁμολογοῦν παρρησία, ἐν τούτοις ἡ συνείδησις τῶν ἀσπάζεται ἐνδομύχως τὴν περὶ κλάδων προτεσταντικὴν θεωρίαν καὶ ἄλλας συναφεῖς ἀλλοκότους ιδέας.

Τὰ ὀρθόδοξα τῆς Πίστεως δόγματα ἐλαφρᾶ τῇ καρδίᾳ παρα-
θεωροῦν, τὴν ἱερὰν Παράδοσιν τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς ὀλίγον λογίζονται, τοὺς ἱεροὺς κανόνας αὐτῆς περιφρονοῦν καὶ καταπατοῦν!

Καυχῶνται ὅτι εἶναι ὀρθόδοξοι, ἐνῶ εἰς τὴν πραγματικότητα εἶναι βεβαπτισμένοι εἰς τὴν κολυμβήθραν πασῶν τῶν χριστιανικῶν ὁμολογιῶν!

Ἴσως δὲ καὶ μερικοὶ ἐξ αὐτῶν νὰ εἶναι ἔτοιμοι νὰ ἀπεμπολήσουν καὶ τὰ ὀρθόδοξα πρωτοτόκια τῶν ἀντὶ πινακίου οἰκουμηνιστικῆς φακῆς!

Τὸ πνεῦμα τοῦτο, τὸ συνταράσσον τὰς ὀρθοδόξους κοινότητας τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἤρχισεν, ὡς μὴ ὄφελε, νὰ πνήθῃ καὶ εἰς τὸν παρα-
δοσιακὸν χῶρον τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας.

Ὡς ἐν μικρὸν δείγμα τῆς ιδέας, ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Καθολικὴ Ἐκκλησίας δυνατὸν νὰ μὴ εἶναι ἡ μία καὶ μοναδικὴ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς Γῆς, ἀναφέρομεν κατωτέρω βραχεῖαν περικοπὴν ἐκ

τοῦ περιοδικοῦ «Χριστιανικὸν Φῶς» (τεῦχος Ὀκτωβρίου 1972, ἀρ. φύλ. 146), τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου, Κρήτης:

«Αἱ ἐργασίαι τοῦ Σεμιναρίου διεξήχθησαν ἐντὸς ἀτμοσφαίρας μυσταγωγικῆς μὲ ἀποτέλεσμα τὸν ἀναβαπτισμόν τῶν ψυχῶν πρὸς τὴν ἰδέαν τῆς Μιᾶς καὶ Ἐνιαίας ἀνὰ τὸν κόσμον Ἐκκλησίας – Παλλαδίου καὶ Κιβωτοῦ τῶν ἐλπίδων τῆς μέχρι θανάτου ἀγωνιώσης σήμερον Παν-ανθρωπίνης Κοινότητος»¹.

Τί νὰ ἐννοῆ ἄραγε ὁ συντάκτης τοῦ σχολίου λέγων, ὅτι ἀνεβαπτίσθησαν αἱ ψυχαὶ ἐν τῇ ιδέᾳ τῆς Μιᾶς καὶ Ἐνιαίας ἀνὰ τὸν κόσμον Ἐκκλησίας; Ποία εἶναι ἡ Ἐκκλησία αὕτη;

Μήπως ἀνεβαπτίσθησαν εἰς τὴν ιδέαν αὐτῆς καὶ οἱ Ὀρθόδοξοι; Δὲν ἀρκεῖ δηλαδὴ τὸ ὅτι εἶναι βεβαπτισμένοι οὗτοι εἰς τὴν μίαν, ἁγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν;

Εἶναι ἢ ὄχι ἡ Ὀρθοδοξία ἡ μοναδικὴ καὶ πραγματικὴ ἐν τῷ κόσμῳ Ἐκκλησία τοῦ Σωτῆρος; Ἡ μήπως εἶναι ἀπλῶς μία τῶν τριῶν μεγάλων Ὁμολογιῶν, ὡς ὁ ἴδιος ὁ συντάκτης εἰς ἄλλο σημεῖο τοῦ σχολίου του παρατηρεῖ;

Θὰ ἤμεθα ὄντως εὐτυχεῖς ἂν ὁ σχολιογράφος, τὸν ὁποῖον προσωπικῶς δὲν γνωρίζομεν, μᾶς ἐδήλωνε σαφῶς καὶ ἀπεριφράστως, ὅτι ὑπὸ ἀναβαπτισμόν ἐνταῦθα ἐννοεῖ τὸν ἀναβαπτισμόν τῶν ἑτεροδόξων τῆς Δύσεως εἰς τὴν ιδέαν τῆς Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, ὡς τῆς Μιᾶς καὶ ἑνιαίας Ἐκκλησίας τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῆς γῆς.

* * *

Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ, τὸν ὁποῖον διατρέχει ἡ Ὀρθόδοξος Καθολικὴ Ἐκκλησία ἐκ τοῦ ρωμαιοκαθολικοῦ Οἰκουμενισμοῦ, εἶναι, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, πολὺ μεγαλύτερος καὶ σημαντικώτερος.

Ἐνταῦθα πρόκειται περὶ ὑποκριτικοῦ Οἰκουμενισμοῦ, ἡμφιεσμένου τὰ ψιμύθια τῆς ἀγάπης. Ἀγάπης δ' ἀορίστου καὶ γενικῆς, κεχωρισμένης τῆς ἐξ ἀποκαλύψεως θείας ἀληθείας καὶ διεζευγμένης τῆς θεολογίας.

Ἐν ὀνόματι τῆς ἀγάπης ταύτης παραθεωροῦνται τὰ χάσματα καὶ τὰ κενά, γεφυροῦται ἡ διάστασις καὶ αἵρεται ὁ ἀποχωρισμός.

Πρὸ αὐτῆς ὁ θεολογικὸς διάλογος ὑποχωρεῖ.

Ἐν ὄψει τῆς ἀγάπης, παραδίδονται εἰς τὴν λήθην ἢ παράδοσις καὶ ἡ ἱστορία!

Λέξις ἡ ἀγάπη μαγική, μεταποιοῦσα ταχυδακτυλουργικῶς ἐκκλησιαστικὰς καταστάσεις μορφωθείσας εἰς τὸ πέρασμα μακρῶν αἰώνων!

Ἡ ἰδέα τῆς ἀγάπης συγκινεῖ. Ὡς πελώριος μαγνίτης ἔλκει τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων, σαγηνεύουσα τὰ ἀστήρικτα πνεύματα καὶ γοητεύουσα τοὺς περὶ τὴν πίστιν ἀπληροφορήτους.

Ἐν ὀνόματι τῆς ἀγάπης οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ Ρωμαιοκαθολικισμοῦ καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας προῆλθον εἰς θεαματικὰς ἐκδηλώσεις ἐπὶ τοῦ προσκηνίου τοῦ οἰκουμενιστικοῦ θεάτρου.

Ἐψωσαν τὴν φωνὴν των μέχρις οὐρανοῦ. Ἐχυσαν ποταμοὺς οἰκουμενιστικῶν δακρῶν. Ἐπλασαν ὄνειρα οἰκουμενιστικά! Ἐπεδόθησαν εἰς δρόμον ταχύτητος πρὸς τὸ τέρμα τῆς οἰκουμενιστικῆς ἐνώσεως.

Καὶ τὴν τελευταίαν στιγμὴν ἡ θεία Πρόνοια ἔσωσε τὴν Ὁρθοδοξίαν ἀπὸ μίαν *de facto* ἔνωσιν, τὴν ὁποίαν ἐσκόπευον νὰ ἐγκαινιάσουν οἱ ὡς ἄνω ἀρχηγοὶ τῶν Ἐκκλησιῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος (1971) ἐν Ρώμῃ, κοινωνοῦντες ἐκ τοῦ αὐτοῦ θεοῦ Ποτηρίου!

Ὁ ἀδεὴς μετὰ τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν συγχρωτισμὸς ἐγκυμονεῖ θανασίμους διὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν κινδύνους.

Ἐπὶ τὸ οἰκουμενιστικὸν πνεῦμα ἀγάπης καὶ διὰ τῆς ἰδέας ὅτι ὁ Ρωμαιοκαθολικισμὸς δὲν ἀφίσταται δῆθεν οὐσιωδῶς τῆς Ὁρθοδοξίας, διανοίγεται ἡ πύλη πρὸς ποικίλα κακὰ καὶ ἐγκληματικὰ τολμήματα, ὡς ἡ ἀπονενοημένη πρωτοβουλία τοῦ ρωσικοῦ πατριαρχείου, ὅπερ βασιλικώτερον τοῦ βασιλέως, ἀπεφάσισεν ἐσχάτως τὴν μυστηριακὴν διακοινωνίαν μετὰ τῶν αἰρετικῶν τῆς Δύσεως (Παπικῶν)!

Πρωώθησις ἐν προκειμένῳ τῆς ἐγκληματικῆς ταύτης πολιτικῆς θὰ ὀδηγήσῃ ἀφεύκτως τὴν Ὁρθοδοξίαν εἰς τὸ θλιβερώτερον σχίσμα τῆς ἱστορίας τῆς!

* * *

Ο ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΣΜΟΣ, ὑπ' ἀμφοτέρας αὐτοῦ τὰς ὄψεις, ἀποτελεῖ θλιβερὰν ἐκκοσμίκευσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Ζῶν καὶ ἀναστρεφόμενος εἰς ἓνα κόσμον, ὁ ὁποῖος οὐσιαστικῶς κατέλυσε πᾶσαν ἐννοιαν αὐθεντίας καὶ ἀρχῆς καὶ ἀπώλεσε πᾶσαν μεταφυσικὴν αἴσθησιν τῆς μυστηριακῆς ἱερότητος τοῦ βίου, περι-

στέλλων ἀσφυκτικῶς τὴν ἀνθρωπίνην ὑπαρξιν ἐντὸς τῶν φυσικῶν ὁρίων τῆς παρούσης ζωῆς, ἤρχισεν ἀπὸ τινος χρόνου ἐπικινδύνως νὰ συσχηματίζεται πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦτο τοῦ αἰῶνος, ἀμβλύνων πᾶσαν ἔννοιαν θείας καὶ ἀνθρωπίνης αὐθεντίας καὶ ἀποβάλλων βαθμηδὸν τὴν αἴσθησιν τῆς μυστηριακῆς δομῆς τῆς χριστιανικῆς ὑπάρξεως καὶ ζωῆς.

Ὁ σύγχρονος Οἰκουμενισμὸς, ὁσημέραι ἐκκοσμικευόμενος, τείνει νὰ ὑποβαθμίση τὸ ἀπόλυτον καὶ ἀποκλειστικὸν μεγαλεῖον τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὡς τῆς μόνης καὶ *par excellence* [κατ' ἐξοχήν] ἐξ ἀποκαλύψεως θείας θρησκείας, οὕτω δὲ [τείνει] νὰ μειώση καὶ τὴν ἀποκλειστικότητα τοῦ λυτρωτικοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ.

Τί ἄλλο ἄραγε νὰ σημαίνει ἡ ἄκριτος καὶ ἐπιπολαία στροφή του πρὸς τὰ ἄλλα ἐξωχριστιανικὰ θρησκευτά, μετὰ τῶν ὁποίων σπεύδει νὰ ἔλθῃ εἰς διάλογον ἀδελφικὸν καὶ φιλικόν;

Τί ἄλλο, ἢ ὅτι ἀναγνωρίζει οὗτος ἐν εἶδος ἰσοτιμίας τῶν θρησκευμάτων τούτων πρὸς τὸν Χριστιανισμὸν καὶ μέχρις ἐνὸς βαθμοῦ – ἂν μὴ πλήρως καὶ τελείως – τὴν δυνατότητα παρ' αὐτοῖς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου!

Ταῦτα δὲ πάντα εἰς πείσμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ὅστις ἀπέστειλε τοὺς Μαθητάς Του ὄχι νὰ συνδιαλέγωνται ἀδελφικῶς, μετὰ τῶν εἰδωλολατρῶν, ἀλλὰ νὰ κηρύσσουσιν εἰς αὐτοὺς τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας καὶ νὰ βαπτίζουν τούτους εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος!

Ὅτι ἡ τοιαύτη οἰκουμενιστικὴ ἐκκοσμικεῦσις τῆς οὐσίας τοῦ Χριστιανισμοῦ, καταλύουσα πλήρως τὴν παραδοσιακὴν ὑπόστασιν τῆς Ὁρθοδοξίας, τείνει νὰ ὑποσκάψῃ καὶ τὰ θεμέλια τοῦ Ἔθνους ἡμῶν, εἶναι περιττὸν καὶ νὰ σημειώσωμεν.

* * *

ΛΕΓΕΤΑΙ καὶ γράφεται, ὅτι ὁ Οἰκουμενισμὸς εἶναι παναίρεσις.

Προσωπικῶς δὲν συμφνοῦμεν πρὸς τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦτον.

Ὁ Οἰκουμενισμὸς δὲν εἶναι παναίρεσις, διότι δὲν ἀσχολεῖται εἰδικῶς μὲ τὰ δόγματα, τὰ ὁποῖα κακοδόξως νὰ παραμορφοῖ.

Τοῦναντίον, οὗτος οὐδόλως ἐνδιαφέρεται δι' αὐτά. Τὰ παραθεωρεῖ καὶ τὰ ὑπερβαίνει, ὅπως παραθεωρεῖ καὶ ὑπερβαίνει τὰς δογματικὰς τῶν Ἐκκλησιῶν διαφοράς.

Ὁ Οἰκουμενισμὸς εἶναι ἀμνήστευσις καὶ ἀνοχὴ τῶν αἰρέσεων, διὰ

νὰ μὴ εἴπωμεν κολασμὸς καὶ δικαίωσις αὐτῶν. Εἶναι ὑπέρβασις τῶν αἰρέσεων καὶ ἀποδυνάμωσις καθόλου τοῦ βάρους καὶ τῆς ἰσχύος αὐτῶν.

Ἐν τούτῳ δ' ἀκριβῶς ὁ Οἰκουμενισμὸς εἶναι τι κατὰ πολὺ χειρότερον τῆς παναιρέσεως.

Αἱ αἰρέσεις εἶναι ἐμφανεῖς τῆς Ἐκκλησίας ἐχθροί. Πρὸς αὐτὰς δύναται αὕτη νὰ ἀντιπαλαίση.

Πρὸς τὸν Οἰκουμενισμὸν ὅμως, διεκδικοῦντα ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὴν γνησίαν μορφήν καὶ οὐσίαν τῆς Ὁρθοδοξίας, πῶς νὰ ἀντιπαλαίση;

Ὁ Οἰκουμενισμὸς εἶναι ἐχθρὸς καταχθόνιος καὶ ὕπουλος.

Ἀναβλύζει ἐκ τῶν ἔνδον, κοπτόμενος δῆθεν ὑπὲρ τοῦ κάλλους τῆς Ὁρθοδοξίας!

Ἐν τούτῳ δὲ ἔγκειται καὶ ὁ ἐξ αὐτοῦ θανάσιμος κίνδυνος.

Ὁ Οἰκουμενισμὸς εἶναι παγὶς καὶ νόσος πρὸς θάνατον!

(*) Ἐφημερ. «**Ὁρθόδοξος Τύπος**», ἀριθ. 182/15.3.1973.

1. Σχόλια ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ Ὁρθόδοξῳ Ἀκαδημίᾳ Κρήτης συνελθόντος σεμιναρίου ἀγάπης καὶ ἀμοιβαίας κατανοήσεως μεταξὺ ἐκκλ. στελεχῶν τῶν τριῶν μεγάλων Ὁμολογιῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἐν αὐτῷ συμμετέσχον Ὁρθόδοξοι, Ρωμαιοκαθολικοὶ καὶ Διαμαρτυρόμενοι (ἐκ Γερμανίας). Τὸ Σεμινάριον ἔλαβε χώραν τὴν δευτέραν ἐβδομάδα τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου, 1972.